

פרק א'

חוזר אני מחתימת ההסכם.

בהסכם חתמתי שאני מסכים להתנתק מבני בן השבועיים עד שיעמוד ברשותו...

נפרדתי מבני בן השבועיים למשך 18 שנים פחות שבועיים.

ונותרתי לבדי...

אני ושבריי...

אני ורסיסי...

ואני צריך להודות...

להודות בקדוש ברוך הוא שעשה הכל לטובתי, ולהודות לו.

איך? איך השברים שלי מצליחים להודות? כיצד בדיוק יצליח ליבי המרוסק להוציא תו של ניגון, של זמרה, של הודיה. כיצד?

עשרה נסיונות נתנסה אבינו אברהם ונמצא שלם בכולם, והשיא של הנסיונות היה ניסיון העקידה, ניסיון האמונה, ניסיון שהקדוש ברוך הוא בא אליך ודורש ממך לטובתך לעשות את הניגוד הגמור להיגיון. לעשות את ההיפך הקוטבי ממה שהתורה מצווה ומזהירה תמיד. וזה כבר ניסיון באמונה. שלא לכפור, שלא לומר כיצד אני עושה את מה שהתורה

מזהירה תמיד שלא לעשותו, אלא אזור עוז ותעצומות, ולא חוקר ולא מהרהר ועומד - כאבי בשעתו - בניסיון.

אחר כך, אחר עומדי בניסיון, אני רואה שדווקא העמידה בניסיון, היא זו המעניקה לי המשך, המשך הדורות, כי יצחק עקר היה, ורק בשעה שהעלהו לעקידה – נהפך הוא לבעל יכולת להוליד.

ואם אברהם אבינו חשב, שתמיד אמר לו הקדוש ברוך הוא כי ביצחק יקרא לך זרע ואילו עכשיו אומר לו לשוחטו, מה שמהווה לכאורה את ההיפך הגמור מההבטחה הראשונה, הרי שלבסוף הוברר שזה היה רק כדי שההבטחה הראשונה תוכל להתממש.

וגם אני, כעבור אלפי שנים מאז, ועל אף שאנו כבר קרובים להשלים 2,000 שנות גלות, רציתי סך הכל המשך. רציתי קיום למשפחתי. אך הקדוש ברוך הוא פנה אליי וביקש לי שאקריב לו לעולה את בני יחידי. ועמדתי בניסיון. ואחר כך עוד אראה שלא רק שלא הורע לי בגלל המסירות נפש אלא שכל הטוב, כל ההמשך שלי, הכל לא יכול היה להגיע אליי, אלמלי העמידה בניסיון האמונה. שלא להרהר, שלא לכפור בקדוש ברוך הוא, אלא לקבל הכל בתמימות, ואז להיות עמו ולחלקו.

ויהי אחר הדברים האלה, והאלקים ניסה אותי, ויאמר אליי: "ישראל", ויאמר: "הנני". ויאמר: "קח נא" – אין נא אלא לשון בקשה, "את בנך". אמרתי לו: "יש כל כך הרבה צרות, כל כך הרבה אנשים, דווקא לי זה קורה? ! דווקא ממני אתה מצפה להקריב בן? !"

והקדוש ברוך הוא ממשיך: "את יחידך, אשר אהבת, את יצחק". ולא גילה לי מתחילה שלא לערבבני פתאום ותזוה דעתי ותיטרף.

אבל, על אף שזה לקח ימים מספר זחה דעתי ונטרפה, כי הכל קרה מהר כל כך. הסעיפים האחרונים נסגרו, הטיוטות הוכנו

והתיקונים הוכנסו, והמרוץ לחתימה יצא לדרך. ואני חששתי לספר לעצמי מה בדיוק קורה מחר. שכן אהבתי מאד את יצחק, והבטחתי לעצמי שזה לא יהיה להרבה זמן, כי קשתה עלי הפרידה, וכל הלילה ישבתי ושוחחתי איתו, וכשעלה השחר וישכם אנוכי בבוקר ואחבוש את חמורי, ויקם וילך אל המקום אשר אמר לו האלקים.

אני מרגיש שאני מזמן כבר אבדתי את הרגשתי ואת רצוני, ואני הולך עכשיו נטו אל מקום לא מובן, לא מוכר, לא זרוע, אלא ביטלתי את כל הרגשותיי ונטרלתי את טבע האדם שבתוכי, כדי לעלות אל המקום אשר אמר לי האלקים...

בדרך לחתימה, בא השטן להניעני וטען בפניי: "זה לא הגיוני, זה לא יתכן, זה הכל טעות וחלום רע. פשוט לא יתכן שהקדוש ברוך הוא ידרוש ממך כזה דבר. שהרי הקדוש ברוך הוא רחמן הוא. והוא יודע מה זה אב ובן, לא יכול להיות שהוא זה שידרוש כזה וויתור. שפשוט תוותר עליו".

"חזור הביתה" מלחשש לי השטן, "אל תוותר". ובכוחות אל טבעיים אני הודף אותו, וממשיך בנסיעה אל המקום אשר שם רוצה אותי האלקים.

השטן שלא הצליח לשכנעני ולעצור את הליכתי אחר ה', ניסה מכיוון שונה, והחל לפזר על לבי קמצוצי נקיפות מצפון ורגשי אשמה: "כיצד הנך מפקיר את בנך, על מי הנך נוטש אותו, מי ידאג לו, ומי ימלא את חסרונו. מי יגזוז את מחלפות ראשו בגיל 3, ומי ירכיבו על כתפיים ב'מסיבת חומש'". וגם אל מול זה, אין לי מה לענות לו מלבד מה שענה אברהם סבי: "לך מעליי, ואל תפריע לי לקיים את דבר ה' אליי!"

ראה השטן שב"דיבורים" לא הולך לו, הפך את עצמו לנהר שמימיו גועשים, ואני נכנס למים עד שהם מגיעים לצווארי, ואני מרגיש שאיני יכול יותר.

"אבא, אתה יודע שאני רוצה לעמוד בניסיון, אתה יודע שאני רוצה להיות שלם ותמים, ולכוף את רצוני לרצונך, אבל זה קשה, ס'איז ביטער

שווער, אני לא בטוח שגופי ונשמתי ישרדו את זה. אנא ה', עזרני נא רק הפעם הזה, שאצלח את הניסיון, שאצלח את הדרך ושאצליח לעמוד בפניך בדיוק כפי שהנך רוצה.

ה' נוסך בי כוחות מחודשים, והדם ניעור בעורקיי. אני מנגב את שאריות דמעותיי, וניצב בפתח בית הדין עם גוו זקוף וכפוף כאחת. כפוף לרצון הבורא, וזקוף על שנבחרתי. נבחרתי - אחד מיני רבים - כאברהם אבינו בשעתו לעמוד בניסיון של מסירות נפש הבן לה'. כי כך הוא ציווה. וכשהאלקים מצווה אני מתייצב. אני לא שואל שאלות ולא מתמיה תמיהות ולא מפריח תהיות. עובר על שורות ההסכם, ונותן מבט אחרון לעבר בני, מצמיד לו נשיקה במצחו, ומאחל לו: היה שלום, בני.

ה' ישמרך.

ה', אשר ציווני לעשות את, ה' אשר ציווני לקחת אותך ולמוסרו לו, הוא אשר ישמור עליך, בני. היה שלום, ובעזרת ה' בעת שיעלה רצון מעמו יתברך, ניפגש שוב. מתי זה יהיה? איני יודע. כמו שלא ידעתי שהיום הזה יגיע, כך לא אדע את המשך ימיי – כיצד הם יהיו, ומה יצפנו הם בחובם.

ואליך אבא, אשר בחרת בי לעמוד בניסיון הקשה מכולם, עכשיו, כשאני עומד בניסיון אני מבקש ממך כוחות. אני דורש ממך יכולות. עשיתי ככל אשר ציויתני, והעלתי את בני יחידי לך לקרבן. עתה, תראה ה' ותתמכני. תראה ה' בעניי ותסעדני. כי כל מה שעשיתי, הוא מכתך ובכדי לעשות לך נחת רוח. ברכני אבי, ועכשיו ברגעים אלו, בהם אני מסיר את ידי מעם בני, ואני מוריד ממנו את עטיפת אב אוהב, את יד האב המגוננת, ואני מוסר אותו לגמרי, לך, ודאי תפרוס חסותך עליו, ותכניו תחת כנפי שכינתך, ותגן עליו ברחמך הרבים ותהיה לו לאב.

ואשלח אנוכי את ידי, ואקח את העט והנייר אשדר יפריד ביני לבין בני. ואני חותם.

ויקרא אליי מלאך ה' מן השמיים, ויאמר: "ישראל ישראל", ויאמר: "הנני".

ויאמר: "אל תשלח ידך אל הנער ואל תעש לו מאומה, כי עתה ידעתי כי ירא אלקים אתה ולא חשכת את בנך את יחידך ממני".

אומר לי המלאך, ישראל ישראל, אין כאן עקידה ואין כאן שחיטה, אין כאן עקירה ואין כאן פרידה, יש כאן הצהרת אמונים נדירה בהיקפה וחריגה בחשיבותה "שירא אלקים אתה". כי עתה ידעתי – מעתה יש לי להשיב לשטן ולאומות התמהים "מה היא חיבתי אצלך". הקדוש ברוך הוא אוהב אותי. הקדוש ברוך הוא מחבב אותי. וכן. יש לו גם מה להסביר לכולם מדוע הוא כה אוהב אתי.

ישראל, ניסו אותך בקשה שבניסיונות, ועמדת בגבורה. שתקת, נדמת, לא נלחמת ולא קיטרת, נכנעת. נכנעת לרצון הבורא. מסרת את כל גורלך וגורל בנך לקדוש ברוך הוא. עתה תראה "כי נשבעתי נאום ה' כי יען אשר עשית את הדבר הזה ולא חשכת את בנך את יחידך", "כי ברוך אברכך והרבה ארבה, אחת לאב ואחת לבן".

בעיני בשר מתגלם כאן שיא הרחמנות שבעולם, אב נפרד מבנו. לכאורה גורל שניהם נחרץ. הוא למסכנותו והוא לאומללותו. אך במבט קצת יותר פנימי, יש כאן התמסרות מוחלטת להנהגת הבורא. יש כאן ביטול של שותפות האב בגידול הבן, והקדוש ברוך הוא ממלא את מקומו. וכשהבורא ממלא מקום, צפו לגדולות, כי "ברך אברכך והרבה ארבה את זרעך ככוכבי השמיים וכחול אשר על שפת הים, וירש זרעך את שער אויביו והתברכו בזרעך כל גויי הארץ עקב אשר שמעת בקולי".

אמנם, חוזר אני כעת לביתי, ואני לבד. ובני חוזר לבית אחר והוא בלעדיי. אך זהו זמני לגמרי, כי שנינו, האב והבן, חוזרים עם הבטחה מפורשת מהקדוש ברוך הוא שכתב בתורתו 2,000 שנה לפני שברא את נווה התלאות הזה שברך יברך אותנו, וירבה את זרענו ככוכבים וכחול,

ובסוף המלחמה אנחנו ננצח ונירש את שער אויבינו הלא הוא היצר הרע, אשר עמל כה רבות למנוע מעימנו לשמוח לקיים את מצוות בוראנו, אך אנו מובטחים שלא לעולם נישאר לבד, בודדים ואומללים. יבוא יום ונחלוש על אימפריה ענקית, חזקה ועוצמתית. השולטת ביצריה, הכובשת שערי אויביה, ויתברכו בזרענו כל גויי הארץ.

אני נותן לעצמי לרגע לעצום עיניים ולראות בעיני רוחי את הבטחת הקדוש ברוך הוא כאשר היא תקויים במלואה, אני מרגיש אז כה גדול, כאשר השכר שהובטח לעומד בניסיון יונחל לי, ואני ממלמל: מזמור לתודה, הריעו לה' כל הארץ. עבדו את ה' בשמחה כי טוב ה' וכל מה שהוא עושה זה לטובתינו הנצחית, כי הוא עשנו והוא יודע מה הכי טוב בשבילנו, ואנחנו כאן בשבילו - ולו אנחנו עמו וצאן מרעיתו.

אני פוקח עיניים, ואני מוצא את עצמי שוב לבד בבית. אך פי כבר לא יכול להפסיק לזמר כל הזמן "מזמור לתודה".

פרק ב'

לא באתי לנחם. לא באתי להגיד עד כמה אנו מסכנים ושעלינו להתחזק. לא, ממש לא. באתי להגיד עד כמה אנו יקרים. עד כמה אנו חשובים. עד כמה אנו רמה אחת מעל... הרי אין סוף לשכרנו. הרי בסוף בסוף, כשכל אחד ייפגש בחזרה עם בנו ועם אביו זה יהיה כזה מפגש מרגש, כזה מפגש מרומם, ואבינו אוהבנו כל כך קרוב יהיה אלינו אז, הוא יחזיק אותי ואת בני בזרועו, וככה נרקוד שלשותינו במעגל.

ואנחנו מבינים, מבינים עד כמה קשר של אב ובן הוא בלתי ניתן לניתוק, בלתי ניתן לערעור. וגם אם אלפי מחיצות גשמיות מפרידות בין האב לבן, וגם אלפי קילומטרים נפרסים ביניהם, ועוד לא נמצא הרכב אשר יגמע את כל מרחקי הענק הללו ויקרב בין הפרודים, אפילו ככה אף אחד לא יוכל לו לקשר הזה, לקשר של אב ובן.

ואני רוצה עכשיו לא רק שנרגיש טוב עם עצמנו ונסלח לעצמנו, ונמחל למי שגרם לנו את זה, כי זה מתנה נפלאה מאבינו אוהבינו. אני רוצה שעכשיו נתחיל "להודות" לה'. לא, לא על כל המסכים, על ההורים התומכים, על האחים המסורים, על המשפחה המורחבת, על הקהילה האכפתית. עכשיו אנחנו הולכים להודות לה' על המתנה הנפלאה שהעניק לנו ברחמיו, על המתנה שבחר בי מכל העולם, והעניק לי על שאני כבר 11 שנים לא רואה את שלומלה שלי...

על שהוא לקח אותי בדור ה-2020 ונתן לי את אותו ניסיון שהיה ליעקב אבינו, שנפרד ממנו יוסף 22 שנים שחי כאבל ולא שרתה עליו שכינה. ואני, בין אם ארצה ובן אם לא, אני כיעקב, ואני חי כאבל, בניתוק, ואיני

רואהו, ואיני יודע מה איתו, ואיני יודע כיצד הוא נראה, ואני בכל זאת מודה כל הזמן לה... ואלי בגלל זאת כי אני יודע ומרגיש שקשר של אב ובן נשאר תמיד גם אם לא ראית אותו 11 שנה וגם אם מחיצות גשמיות והמון קירות אטומים מבטון מפרידים וחוצצים בינינו, עם כל זה אני אביו והוא בני, ואותו דבר כלפי אבי בשמיים, גם אם קרוב ל2,000 שנות גלות מפרידים בינינו, וכל כך הרבה מסכים מבדילים בינינו, עם כל זה א טאטע בלייבט א טאטע, ער היט אויף זיינע קינדער, כי אבא נשאר שם תמיד לעולם.

אז מי רוצה להצטרף אליי להודיה? מי רוצה להצטרף אליי למעגל, ולהודות אולי לראשונה בחיים על עצם הדבר, על נקודת המשבר? שאנו הרגע הופכים אותו לנקודת צמיחה, לנקודת בניה? על הרגע הזה אני לא מוותר. זה מה שיגרום לנו להיות הראשונים במעגל, כשהמשיח יבוא, והקדוש ברוך הוא יכין סעודה לצדיקים, ואנו בפירוש נהיה שם. כן, גם עם אבינו, וגם עם ילדינו. אוי כמה שנודה אז, כשנבין עד כמה היה הכל לטובה, מדויק, שקול ועם סיבה. אז לא חבל, לא חבל לא להודות עכשיו, לא חבל להמשיך להיות בגלות כשאפשר לצאת לחרות?